

Welterbe

E11 be, etape 1:

- km: 0-11,8
- Potsdam Bf.
- Klein Glienicke
- Wannsee Bf.
- 2009-04-10

Glieniccker See

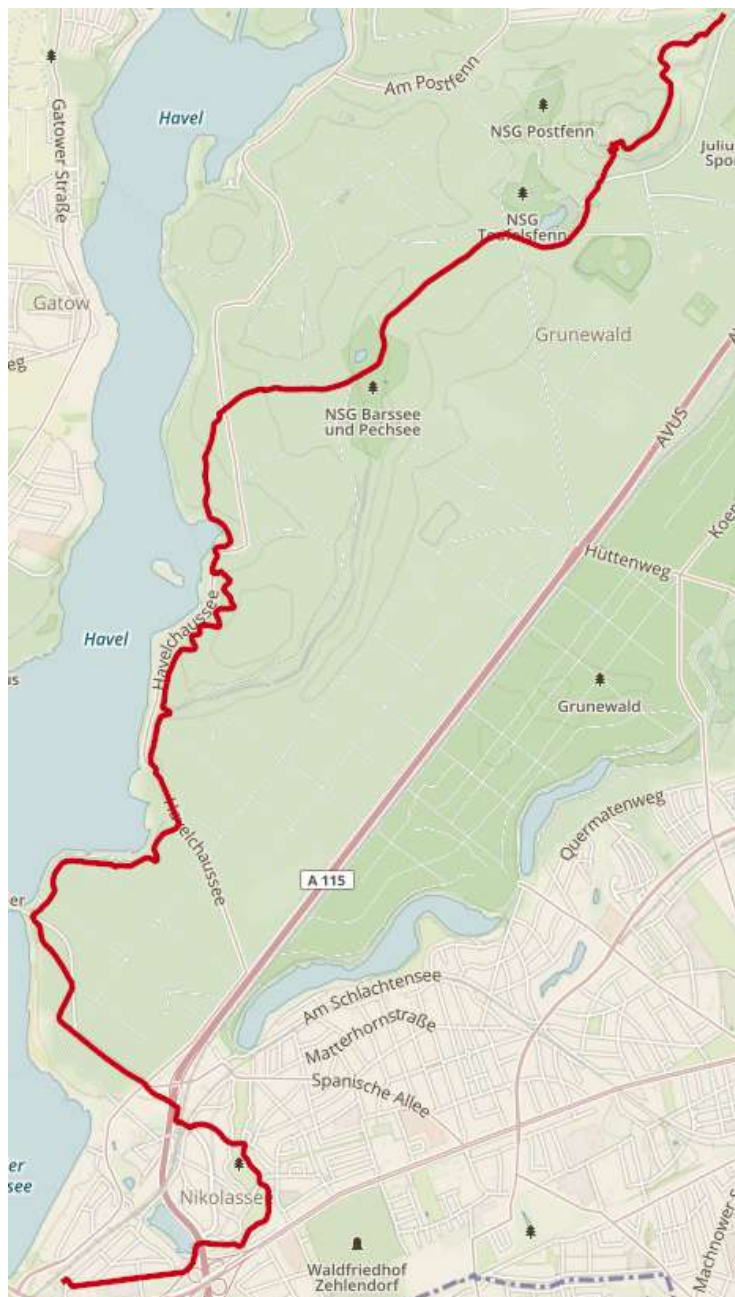
Düppeler Forst

På denne rute kan man opleve en del af verdens kulturarv, idet man kommer forbi Babelsberg og Klein-Glienicke. Kulturarven omfatter også flere slotte og parker ved Jungfernsee og Havel, fx Sanssouci, Pfaueninsel og Park Sacrow.

Jeg går ud af den nye banegårds nordlige udgang, hen langs p-pladsen og ned mod en lille sidekanal til Havel. Her drejer jeg th, og fortsætter under hovedvejen. På en pynt på den anden bred har jeg udsigt til Potsdams nye operahus, Hans-Otto-Theater. Jeg fortsætter langs Havel, som snart løber gennem Tiefer See og derefter gennem Glienicke See før den fortsætter på den 340 km lange tur til Elben. Th har jeg den store Park Babelsberg med de mange bemærkelsesværdige bygninger, som blev opført midt i 1800-tallet af Kejser Wilhelm I. Jeg drejer om hjørnet og har den herligste udsigt til Glienicke Brücke, hvor man udvekslede spioner under den kolde krig.

Jeg fortsætter langs bredden, passerer slottets maskinhus, der ligner en middelalderborg, krydser Parkbrücke over Teltowkanal og drejer th gennem Klein Glienicke og skoven langs kanalen og Griebnitzsee. Overalt er der små og store både, men flere steder langs søen er der forbud mod at betræde den skrøbelige søbred. Jeg følger søbredden i passende afstand til jeg skal rundt om Restaurant Hubertusbaude og th over Hubertusbrücke ind i skoven, Düppeler Forst. Jeg krydser jernbanen og drejer tv rundt om mosen, »NSG Großes Fenn«, og så op gennem skoven. Ved Revierförsterei Dreilinden i udkanten af skoven drejer jeg skråt tv, går ned til Potsdamer Chaussee (B1), igen op ad trappen og hen til Wannsee Bf.

Skrænter

Fra Bf. Wannsee går jeg mod øst gennem det stille villakvarter på den lukkede vej. Det er utroligt vejr: næsten 20 gr. og sol fra en blå himmel. Jeg går bag om et motorvejskryds, ned ad en trappe, under motorvejen og ind i en lille skov, som snart afløses af en eng. Jeg krydser engen på en dæmning og går gennem endnu et villakvarter med store tre-etages huse op til Bf. Nikolassee, som er bygget i den gl. tyske stil.

Jeg går under banen og følger stien mod Strandbad Wannsee, som dog endnu ikke har åbnet. Her drejer jeg nordpå på skrænten langs den brede Havel. Her er der flere steder fine udsigter over floden og til lystbådehavene langs bredden. Jeg drejer ned til Havelchaussee og fortsætter op ad bakken til Grunewaldturm, som inviterer inden for til Biergarten og udsigt.

Jeg drejer mod nordøst ind i skoven, hvor skovvejene er bredere, der er flere bøgetræer. Der er

fornylig bygget en række "Info Insel" med bænke og info-tavler. Der er også rigtig mange vandrere, vandregrupper og cyklister. Ved skovsøen Teufelsee er der nogle få badegæster, men endnu flere solbadere plus en isbil med hjemmelavet is. Jeg fortsætter på serpentinevejen op til det 120 m høje Teufelsberg, som er opstået af resterne af Berlins ruiner. Her var lyttestation under den kolde krig, men nu har graffitimalerne overtaget de gamle betonbygninger efter amerikanerne. Jeg fortsætter ned ad bakken og lidt efter går det igen opad til det godt 100 m høje Drachenberg, og så igen nedad til den lille p-plads, hvor chaufføren venter.

P.S.: Den lange lige vej gennem skoven åbnede i 1921 som Automobil-Verkehrs- und-Ubungs-Straße, AVUS, som en kombineret racerbane og motorvej. I 1998 blev den til motorvej A115, men der er stadig rester efter tilskueranlæggene.

E11 be, etape 2:

- km:11,8-28,7
- Wannsee Bf.
- Nikolassee
- Drachenberg
- 2017-04-09

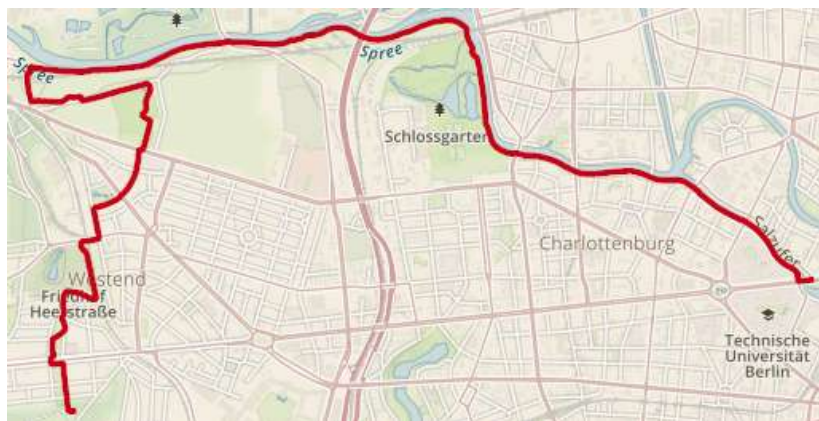

Havel

Drachenberg

Parker og kolonihaver

Jeg tager s-toget til Heerstraße og går ned til p-pladsen neden for Drachenberg. Her følger jeg en markvej nordpå gennem et par engarealer mellem villaerne. Jeg krydser Heerstraße, Berlins store udfaldsvej mod vest, og går

E11 be, etape 3:

- km: 28,7-40,2
- Drachenberg
- Heerstraße
- Charlottenburg
- 2014-12-31

ind i parken Georg-Kolbe-Hain, og rundt om en stor kirkegård. Mellem banens mange spor og kirkegården er der lige blevet plads til nogle kolonihavehuse.

Kolonihaver

Ruten fortsætter op ad bakken til Olympiastraße, ad villavejene forbi Brixplatz og gennem den bakkede Ruhwaldpark. Jeg drejer højre om en lille sø, ud af parken og hen langs kolonihaven "Dauerkolonie Birkenwaldchen". Ruten drejer gennem haven og hen til en låset port, så jeg må tilbage igen og finde en bedre vej, så jeg kan komme nordpå ad Wiesendamm og over banen. Umiddelbart efter drejer jeg ned til Spree, som jeg følger et langt stykke.

Charlottenburger Tor

Ved Nonnendamm's sluse drejer jeg om hjørnet, under banen og ind i Park Charlottenburg. Jeg passerer det lille lystslot, Belvedere, og karpedammen, før jeg når op til den nordlige gavl af Schloß Charlottenburg, der i dag er museum. Herfra kan man rigtigt se, hvor stort slottet er.

Ved næste vandvejskryds fortsætter Spree rundt om en halvø med Berlins tekniske universitet, men jeg drejer mod sydøst langs Landwehrkanal og op til Charlottenburger Tor, som markerer grænsen mellem distrikterne Charlottenburg og Tiergarten.

Arkitektur

Jeg fortsætter ind mod centrum ad Straße des 17. Juni, men drejer snart ind i Tiergarten ad den gode sti langs Landwehrkanal. th har Technische Universität erobret endnu en halvø, og langs stien er der oprette et fri-

landsmuseum for gasgadelygter; der er over 1200 fra hele Tyskland. Lidt senere begynder Berlin Zoo's mange indhegninger at brede sig på den anden side af kanalen, og snart bliver stien indhegnet, så man kan krydse Zoo langs kanalen.

Efter Zoo passerer jeg et berømt beboelsesområde med 'Stadtvillen', som blev bygget til IBA 1984. Går man op ad Corneliusbrücke og tv er der 150 m til den nye fællesnordiske ambassade. Ved den næste bro, Herkulesbrücke, går jeg over på den anden side af Landwehrkanal. tv har jeg nu det store Bauhaus-Archiv, der rummer arkivalier og udstillinger for Bauhaus-skolen (1919-1933), som fik stor indflydelse på det 20. århundredes arkitektur, kunst og design.

Umiddelbart øst for Bauhaus-Archiv ligger 'Villa von der Heydt' fra 1860, den eneste villa, der er tilbage i det tidligere rigmandskvarter, hvor der nu er flere store bygninger med offentlig administration. Jeg fortsætter forbi den fine træbro, Hiroshimasteg, og Bendlerbrücke, og ved næste bro, Potsdamer Brücke, er der mere interessant byggeri. tv kan man se ud over Kulturforum, forrest Mies van der Rohes 'Neue Nationalgalerie' fra 1968, og bag ved det nye 'Gemäldegalerie' og bagest Hans Scharouns 'Philharmonie' fra 1963 med 'Kammermusiksaal' fra 1987 foran. th ses det store 'Staatsbibliothek' fra 1976 og bagved de nye højhuse ved Potsdamer Platz.

Nu kommer der endelig en smule grønt langs kanalen, men snart er der jernbaner ad libitum. Først Bombardiens administrationsbygning, som tidligere var tjenestebolig for den kgl. jernbanedirektør, så U-Bahn Linie 1 over kanalen, en gammel jernbanebro, nu for fodgængere, og th det store Deutsches Technikmuseum Berlin, der har meget mere end jernbaner.

På den anden bred er der lige blevet plads til en station og lidt senere endnu en, Hallesches Tor. Nord for den ligger Mehringplatz, som afslutter Friedrichstraße. Her er et seværdigt boligbyggeri, som blev planlagt af Hans Scharoun i 1962. Syd for kanalen ligger det store Amerika-Gedenkbibliothek, som var en gave fra det amerikanske folk efter den russiske blokade i 1949. Det var lidt af en revolution, idet bøgerne var frit tilgængelige for lånerne; i de daværende tyske biblioteker skulle de hentes frem af bibliotekaren. Jeg fortsætter på den sydlige bred og standser ved Baerwaldbrücke, hvor Prinzenstraße går op mod Kreuzberg. På nord-siden af kanalen er der et grønt område med friluftsbad og en lille park.

E11 be, etape 4:

- km: 40,2-46,0
- Charlottenburg
- Tiergarten
- Kreuzberg
- 2011-12-29

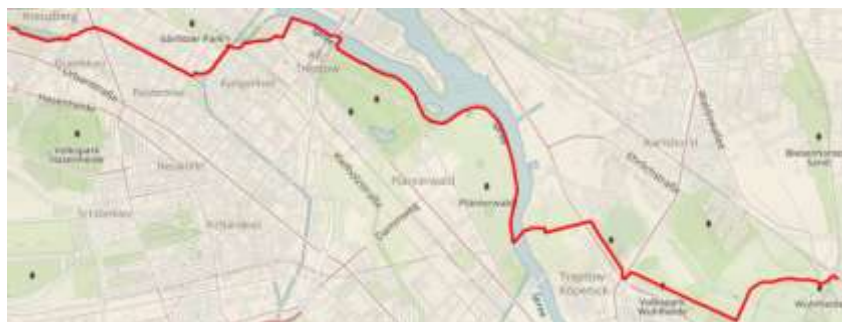

Gaslaternen-Freilichtmuseum

Mehring Platz

Kunst og fritid

Jeg tager toget til U Prinzenstraße, går ned til Baerwaldbrücke og fortsætter mod øst langs Landwehrkanal. Jeg krydser kanalen ved næste bro, Admiral-Brücke, og videre

langs nordsiden af kanalen på en grusbelagt spadseresti. Jeg passerer en synagoge, som kun er delvist genopbygget. Jeg følger den gode sti langs kanalen rundt om hjørnet overfor Lohmühlenplatz og går op til Görlitzer Park. Jeg drejer th over broen og går gennem endnu en park, Schlesischer Busch, som før var en del af DDR-grænseområdet. Nu er der kun et enligt vagttårn tilbage.

Jeg drejer mod nord op til Spree. tv ligger gamle, slidte industribygninger, hvor portvagtens hus er bevaret inkl. et murstensrelief af en portvagt, th et nybyggeri med højhuse, 'Treptowers'. Ved Spree drejer jeg til højre ad stien, hvor jeg passerer den 30 m høje skulptur fra 1998 'Molecule Man', der i virkeligheden er tre store aluminiumsfigurer.

Jeg går under broerne, passerer en havn for turbåde og fortsætter langs den store åbne Treptower Park. 400 m mod sydvest, på den anden side af hovedvej 96a, ligger den monumentale og dystre sovjetiske mindepark. Længere fremme går jeg under den store fodgængerbro til 'Insel der Jugend' og så kommer jeg ind i Plänterwald, hvor man bag det høje hegn kan se et stort pariserhjul og en restaurant, 'Eierhäuschen', der nu bliver restaureret. Her ligger den fhv. 'Spreepark', som åbnede i 1969. Det var den eneste forlystelsespark af sin art i DDR, men den overlevede kun die Wende med nogle få år. Der er dog planer om nyt liv.

Jeg fortsætter rundt om næsset langs Spree, der nu drejer mod syd. På den anden side af floden ses et stort industriområde med kraftværker, som afløses af et kolonihaveområde, Wilhelmstrand. Det kommer jeg nemt over til med en lille personfærge, 'F11', som drives af BVG, så mit BerlinCard virker.

Jeg går op gennem kolonihaveområdet, krydser hovedvejen og går ind i skoven. Her drejer jeg mod øst og går parallelt med hovedvejen på en sandet skovsti. Jeg krydser vej og sporvognsskinner, fortsætter gennem skoven og drejer tv efter skovkirkegården. Her går jeg op gennem Volkspark Wuhlheide langs et smalspor til en parkbane, som er en del af 'FEZ Berlin', som kalder sig Europas største almenyttige børne-, ungdoms- og familiecentrum for kreativ leg, sjov og afslapning på et areal på 100.000 m² udendørs og 13.000 m² indendørs.

Det må vi se en anden gang. Jeg går hen til S-toget mod Mitte.

E11 be, etape 5:

- km: 46,0-60,0
- Alt-Treptow
- Wilhelmstrand
- Wuhlheide
- 2019-04-17

Molecule Man

Parkbahn

Plattenbau

På banegården går jeg op ad trappen, og fortsætter østpå ad en skovsti parallelt med banen. I villakvarteret drejer jeg th ved åen og følger Wuhletal Wanderweg til jernbanen. Herefter går det sydpå ad de små gader, gennem Bellevuepark og vest om Alte Spree, der har afsnøret Baumgarteninsel. Jeg drejer sydpå, krydser Spree, igen sydpå, passerer

E11 be, etape 6:

- km: 60,0-73,2
- Wuhlheide
- Köpenick
- Friedrichshagen
- 2019-04-18

rådhuset og når slotspladsen. Her tager jeg hovedvejen østpå, men snart går det nordpå og lidt senere tv ved en stor boligblok, som er en del af 'Salvador-Allende-Viertel'. Her er omkring 6.800 lejligheder, som blev bygget som elementbyggeri ad to omgange, 1971-73 og 1981-83. Det minder lidt om Brøndby Strand.

Salvador-Allende-Viertel

Jeg fortsætter gennem et villakvarter og drejer ind i Kammereiheide langs Spree, hvor der er både badning og roning. Lige før Spree løber ud i den store Müggelsee kan jeg komme under floden via en fodgængertunnel fra 1927 til Müggelpark, hvor jeg drejer lidt tv før det går nordpå ad Friedrichshagens lige hovedgade.

Spreetunnel, Friedrichshagen

I udkanten af byen drejer jeg rundt om Kurpark Friedrichshagen og op til Erpetals kolonihaveområde, hvor jeg er meget glad for at kunne følge et gps-spor. Ruten fortsætter ad en bred grusvej, Ravensteiner Promenade, i udkanten af Mittelheide, der her er sprunget i skov.

Da jeg møder Mühlenstraße er det slut for denne gang, så jeg lader E11 fortsætte videre østpå.